

Postbus 856 | 5201 AW | 's-Hertogenbosch

*Aan de commissie verkiezingsprogramma*datum dinsdag 15 augustus 2017
onderwerp Handreiking verkiezingsprogramma

kenmerk SaS/CB

Geachte heer/mevrouw,

Met het Klimaatakkoord van Parijs werken we toe naar een duurzame toekomst. De komende jaren zullen bewoners, bedrijven en overheden gezamenlijk de energietransitie vormgeven. De gemeenteraad heeft een belangrijke rol en stem in dit vraagstuk.

Enexis is in uw gemeente de onafhankelijke netbeheerder van elektriciteits- en gasnetten en het is onze missie om de netwerken in uw gemeente zo goed mogelijk te onderhouden en tegelijkertijd te verduurzamen. Als netwerkbedrijf, hebben wij de taak iedereen toegang te geven tot betrouwbare, betaalbare en duurzame energie. Enexis Groep is volledig in handen van provincies en gemeenten, dient het publieke belang en is daarmee onafhankelijk.

Als (potentiële) deelnemer aan de gemeenteraadsverkiezingen in 2018 doen wij u in deze brief daarom graag een aantal concrete suggesties om in uw verkiezingsprogramma op te nemen:

1. Formuleer een gemeentelijke visie voor de energievoorziening, samen met de netbeheerder

De Tweede Kamer heeft het Parijse Klimaatakkoord bekrachtigd, en gaat voor een CO₂-arme energievoorziening in 2050 zoals beschreven in de Energieagenda. Ook de VNG heeft, samen met provincies en waterschappen, aangegeven te willen toewerken naar een duurzaam Nederland.

Voor de versnelling van de energietransitie wordt een belangrijke, centrale rol toebedeeld aan gemeenten. De ontwikkeling van duurzame energie, energiebesparing en ondersteunende energie-infrastructuren vragen om lokale keuzes.

Enexis Netbeheer heeft dezelfde maatschappelijke doelstellingen en tevens kennis in huis om gemeenten te ondersteunen in het maken van deze keuzes. Belangrijk aspect voor de gemeente is om met deze beleidskeuzes handelingsperspectief te bieden voor inwoners en andere belanghebbenden: wel of niet een CV-ketel vervangen, welke energiemaatregelen te nemen bij het investeren of renoveren van een woning, overgaan tot aanschaf van een duurzame auto of niet? Een suggestie voor uw verkiezingsprogramma is daarom:

Als gemeente formuleren we samen met inwoners, het netwerkbedrijf en andere belanghebbenden in 2018 een Omgevingsvisie energie. Hierin verankeren we beleid met betrekking tot de lokale warmtevoorziening, energiebesparing, duurzame opwek (zon, biogas) en duurzame mobiliteit zodat dit lokaal handelingsperspectief biedt.

Wat kunt u nog meer doen?

- Wijs aardgasvrije wijken aan in het omgevingsplan
- Neem milieuprestaties van gebouwen op in de AmvB; Besluit Bouwwerken Leefomgeving (BBL)

2. Aardgasloze nieuwbouw

Om te komen tot CO2-arme woningen is het nodig om fossiele energie af te bouwen. Het is de ambitie van Enexis om de energietransitie tegen de laagst mogelijke maatschappelijke kosten te realiseren. Onze investeringen gaan decennia mee, vandaar dat wij nieuwe investeringen in aardgasinfrastructuur toetsen aan de doelstelling voor 2050.

Investeringen in een nieuwe gasinfrastructuur kunnen, met een afschrijvingstermijn van ongeveer 45 jaar, waarschijnlijk niet meer worden terugverdiend. Vandaar dat Enexis voorstander is van het voorkomen van gasnetten in nieuwbouwwijken, door zoveel mogelijk in te zetten op een alternatieve warmtevoorziening zonder aardgas. Alternatieven zijn 'all electric' of bijvoorbeeld aardwarmte. Draagvlak bij de inwoners en andere lokale stakeholders blijft daarbij cruciaal.

De voorziene afschaffing van de aansluitplicht voor nieuwbouw en de komst van de nieuwe Omgevingswet bieden voor gemeenten mogelijkheden om niet langer te kiezen voor aardgas in nieuwbouw. De regie ligt bij de gemeente om te zorgen voor duurzame keuzes voor uw inwoners, wat kan door de verankering van de verduurzamingsopgave in de Omgevingsvisie en te zorgen voor lokaal draagvlak voor verduurzaming. Een suggestie voor uw verkiezingsprogramma is dan ook:

In het licht van de ambities van het Klimaatakkoord in Parijs en de Energieagenda zullen we als gemeente de lokale warmtevoorziening verduurzamen. Als gemeente kiezen we voor energiezuinige nieuwbouw en is alle geplande nieuwbouw per 1-1-2019 (aard)gasloos.

Wat kunt u nog meer doen?

- Verplicht alle nog te bouwen woningen aardgasvrij en/of duurzaam energieleverend te realiseren.
- Onderzoek de mogelijkheden van betaalbare en duurzame warmtebronnen, ontwikkel collectieve warmtevoorzieningen waar mogelijk. Indien er een warmteplan voor een gebied is aangemerkt vervalt de aansluitplicht voor netbeheerders nu al.

3. Verduurzaming bestaande bouw

Het verduurzamen van bestaande woningen, zowel huur als koop, is een enorme opgave. Een CO2-arme omgeving in 2050 betekent dat uiteindelijk *alle huizen in alle woonwijken in uw gemeente* aan bod komen. Voor Enexis is het niet langer vanzelfsprekend om te investeren in bestaande aardgasnetten.

Wij roepen gemeenten op om natuurlijke momenten van collectieve investeringen in woningen, woonomgeving of infrastructuur (energie, riolering, revitalisatie e.d.) aan te grijpen om van het gebruik van fossiele energie af te stappen. Ook hierbij heeft de gemeente de regie om inwoners, lokale organisaties en de netbeheerder samen te brengen en lokale mogelijkheden te onderzoeken.

Enexis ondersteunt hier graag bij, onder andere met gegevens over onze netwerken, kennis van het lokale energiesysteem en ondersteuning bij het opstellen van een lokale omgevingsvisie energie.

Onze suggestie voor het verkiezingsprogramma:

Als gemeenten nemen we het initiatief om samen met bewoners en de netbeheerder een plan van aanpak te maken om bestaande woonwijken te verduurzamen.

Het is onze ambitie om daar waar een betaalbaar, betrouwbaar en duurzaam alternatief beschikbaar is (of op afzienbare termijn kan komen) geen aardgasleidingen meer te vervangen die aan het einde van hun levensduur zijn of gaan komen.

Wat kunt u nog meer doen?

- Bevorder goede isolatie en efficiënte installaties om verbruik terug te dringen en zet zelf in op de vergroening van uw gebouwen en de openbare ruimte.
- Stimuleer het gebruik van lokale, duurzame warmtebronnen door partijen bij elkaar te brengen.
- Ontwikkel instrumenten om particuliere woningeigenaren te faciliteren bij het verduurzamen van hun woning, zoals een energieloket
- Maximaliseer de lokale duurzame opwekking van energie door gebieden aan te wijzen voor de opwekking van duurzame energie (bijvoorbeeld voor een zonnepark).
- Creëer voldoende ruimte voor (publieke) laadpunten voor elektrisch vervoer en neem maatregelen voor vergroening van het verkeer in uw gemeente.

Tot slot

Enexis vertrouwt erop u in deze brief enkele bruikbare handreikingen voor uw verkiezingsprogramma te doen. Heeft u vragen, wenst u een nadere toelichting of zoekt u concrete ondersteuning? **Neemt u dan contact op met de relatiemanager voor uw gebied:**

Groningen, Drenthe, Overijssel:

Jur Hofsteenge: jur.hofsteenge@enexis.nl

+31-(0)6-21267627

Limburg, Oost-Brabant:

Thijs van Dael: thijs.van.dael@enexis.nl

+31-(0)6-52845733

West- en Midden-Brabant

Ton Peters: ton.peters@enexis.nl

+31-(0)6-21517776

Wij wensen u succesvolle verkiezingen toe.

Met vriendelijke groet,

Cor Brockhoven
Directeur Communicatie

Enexis Groep
www.enexisgroep.nl

www.enexis.nl